Doprava v Chomutově v roce 2050: Bezpečnější, modernější, ekologičtější

Plán udržitelné mobility měst Chomutova a Jirkova, který má za cíl zefektivnit dopravu v obou městech, prochází kompletní aktualizací. **Autoři vyzývají k zapojení také veřejnost.**

Pěšky, na kole, trolejbusem, autem. Každý z Chomutovanů se po městě pohybuje jinak a každý má jinou zkušenost – někdo složitě hledá večer místo k zaparkování, jiný se necítí bezpečně na přechodu nebo by rád jezdil do práce na kole, ale bojí se provozu. Aby se doprava v Chomutově v budoucnu zlepšila, vznikl strategický plán, do jehož podoby teď mohou promluvit přímo občané.

MÉNĚ AUT, VÍCE BEZPEČÍ PRO CHODCE ČI CYKLISTY

Plán pro lepší dopravu má Chomutov společně s Jirkovem již od loňského léta. Zkráceně se projekt nazývá Městská mobilita Chomutova a Jirkova. Jeho součástí je také analýza, která odhaluje slabé stránky dopravy po městě, ať už pěší, cyklistické, hromadné nebo automobilové (viz článek níže). Právě s nimi chtějí obě města pracovat, přičemž jedním z hlavních cílů je snížit poměr automobilové dopravy, která je nejnáročnější na prostor, peníze i ekologii.

Jak toho chtějí dosáhnout? V pěší dopravě chtějí Chomutov i Jirkov především zklidnit dopravu, zvýšit bezpečnost a opravit přechody a trasy, které jsou dnes nevyhovující. Cyklistům má pomoci rozšíření a propojení cyklostezek, a opět především zvýšená bezpečnost, aby se po nich bez strachu mohly vydat i děti.

NEJBLIŽŠÍ MOŽNOSTÍ, JAK SE ZAPOJIT DO TVORBY PLÁNU, JE DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ DPCHJ. KONÁ SE 31. SRPNA V AREÁLU DOPRAVNÍHO PODNIKU NA PÍSEČNÉ. ZPRACOVATELÉ AKTUALIZACE PLÁNU TAM BUDOU MÍT SVŮJ STÁNEK.

Parkování se má změnit ve prospěch rezidentů, tedy lidí, kteří ve městě bydlí. Zároveň se chystá výstavba větších parkovacích kapacit, především ve formě záchytných parkovišť napojených na MHD. Veřejná doprava by měla být rychlejší, pohodlnější a atraktivnější – města plánují modernizaci vozidel, lepší zastávky či zvýhodnění MHD v dopravě, aby například trolejbusy vyjíždějící ze zastávek nebrzdily kolony projíždějících aut.

Ani automobilová doprava ale nezůstanou stranou. Plán zahrnuje úpravy křižovatek, nové silniční přeložky a modernizaci hlavního silničního tahu I/13, který městy prochází.

AKTUALIZUJÍ SE DATA, PŘISPĚT MŮŽETE I VY

Momentálně plán prochází důkladnou aktualizací, která má být dokončena v závěru roku 2026. „K tomu je opět potřeba pečlivá analýza dopravních systémů a na té nyní pracuje mnoho odborníků," doplňuje Pavel Roháč ze společnosti UDIMO, která obsáhlý dokument pro obě města zpracovává.

Analytici již mají za sebou průzkum osmadvaceti křižovatek či celodenní sledování parkování v centrech obou městech včetně nočního šetření. „Před námi je ještě několik dopravních průzkumů, sledovat budeme například způsob cestování obyvatel nebo využívání veřejné hromadné dopravy. Ty proběhnou hned po prázdninách," dodává Roháč.

Jenže technická data sama nestačí, proto zásadní roli mají i zkušenosti samotných obyvatel. Město připravuje ještě řadu možností, jak se do aktualizace plánu zapojit. Tou nejbližší je Den otevřených dveří DPCHJ v rámci letošních oslav 30 let trolejbusové dopravy. Koná se 31. srpna v areálu dopravního podniku na Písečné. „Zpracovatel aktualizace plánu tam bude mít svůj stánek, kde se budou moci příchozí s plánem seznámit a také se k dopravní situaci ve městě vyjádřit," doplňuje Petra Brožíková, projektová manažerka chomutovského magistrátu.

Projektu má i vlastní webové stránky mobilita.chomutov-jirkov.cz, kde zájemci najdou všechny informace o průběhu prací včetně jejích výsledků. „Lidé se tam také dozvědí o dalších způsobech, jak se do tvorby Městské mobility Chomutova a Jirkova zapojit, kdo za ní stojí a koho případně kontaktovat," uzavírá Brožíková. ■

CÍLE MĚSTSKÉ MOBILITY CHOMUTOVA A JIRKOVA

Plán mobility slouží jako návod, jak rozvíjet dopravu v obou městech tak, aby byla bezpečná, dostupná a šetrná k prostoru i životnímu prostředí. Do roku 2050 chce městská mobilita dosáhnout těchto cílů:

- Zlepšit možnosti pohybu pro všechny, včetně lidí se sníženou pohyblivostí nebo bez auta.
- Zvýšit bezpečnost v dopravě, ať už pro chodce, cyklisty nebo řidiče.
- Zklidnit dopravu v ulicích, aby se lépe žilo i pohybovalo.
- Podpořit veřejnou dopravu a cyklodopravu jako skutečně použitelné alternativy k autu.
- Snížit dopady dopravy na životní prostředí, například hluk nebo znečištění.
- Lépe plánovat investice do dopravy, podle jasně stanovených priorit a dat.
- Využívat moderní technologie, které pomáhají řídit dopravu chytře a efektivně.
- Nabídnout lidem smysluplné alternativy k jízdě autem, aby nebylo nutností, ale volbou.

Doprava v současnosti aneb Co říká analýza Plánu mobility

Současný Plán udržitelné městské mobility měst Chomutova a Jirkova má skoro pět set stran, z toho analytická část zabírá zhruba polovinu. Data pro tento původní dokument odborníci sbírali v letech 2018 až 2020, pro část s veřejnou hromadnou dopravou pak v letech 2023 a 2024. Jaké hlavní údaje se z výsledků analýz dají vyčíst?

CYKLISTÉ I CHODCI MAJÍ ZATÍM K IDEÁLU DALEKO

Chomutov a Jirkov dnes protíná přibližně 24 kilometrů cyklotras, z toho třetina vede po silnicích nižších tříd. Často tak cyklisté musejí sdílet prostor s auty, ale rovněž s chodci. Problém nastává zejména tam, kde se cyklotrasy kříží s bezbariérovými chodníky nebo kde se potkává větší počet lidí a kol na úzkém prostoru. Další slabinou současného stavu je fakt, že cyklistická síť není ještě propojená tak, aby se dala pohodlně a ve větším měřítku využívat každý den, například při cestě do práce nebo do školy.

Pěší doprava je na tom o něco lépe – ve městech je víc než 160 kilometrů pěších tras, z nichž značná část je přizpůsobená i lidem s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přesto i tady zůstává řada míst, která si žádají zlepšení. Statistiky ukazují, že třetina všech nehod s chodci se stává právě na přechodech, přičemž polovina z nich končí vážným zraněním. To je silný signál, že bezpečnost chodců by měla být jednou z priorit městského plánování.

VEŘEJNÁ DOPRAVA: SLABINY K ŘEŠENÍ

Veřejnou hromadnou dopravu v Chomutově a okolí využívá zhruba čtvrtina všech lidí, kteří v rámci Chomutova či Jirkova někam cestují. Největší roli pochopitelně plní MHD, kterou v běžný pracovní den využívá přes třicet tisíc lidí. Vlaky a linkové autobusy pak denně přepraví kolem devíti tisíc dalších cestujících.

Ačkoli jde o důležitý způsob dopravy, lidé vnímají i řadu překážek, které brání jejímu širšímu využití.

Často chybí možnost pohodlně kombinovat různé způsoby dopravy – například zaparkovat u nádraží a pokračovat MHD. K tomu se přidružuje také zdržování trolejbusů a autobusů v provozu, protože ve městě zatím chybí přednostní pruhy nebo preference na křižovatkách.

Pokud má veřejná doprava skutečně konkurovat jízdě autem, bude potřeba tyto bariéry odstranit – a udělat z ní rychlejší, pohodlnější a lépe napojenou alternativu.

AUTEM JEZDÍME SKORO PO JEDNOM

V Chomutově a Jirkově tvoří téměř polovinu všech cest jízda autem. Nejpřetíženějším bodem v dopravní síti je pak okružní křižovatka Palackého–Lipská v centru Chomutova, kterou za den projede víc než 39 tisíc vozidel.

Auta mají ve městech důležitou roli. Ovšem čím víc jich je, tím víc problémů k řešení přinášejí. Dle statistik většina aut vozí průměrně jen 1,4 člověka, což znamená obrovskou náročnost na prostor – hlavně při parkování. Nejvíc je to vidět na sídlištích. V noci často není kde zaparkovat, a tak řidiči parkují i tam, kde by neměli. Poslední uskutečněný průzkum ukázal, že v Chomutově stálo v noci nevyhovujícím způsobem 16 % aut, v Jirkově dokonce 18 %, což jsou v obou případech stovky vozidel. ■

Spolufinancováno Evropskou unií

Projekt je realizován v rámci projektu „Aktualizace dokumentace, plán udržitelné mobility města Chomutova, č. 1" a je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Spravedlivá transformace Ústeckého kraje. Zároveň je financován i z rozpočtu měst Chomutova a Jirkova na základě uzavřené dohody o spolupráci.